

Politechnika Wroclawska

Udział Wydziału Mechaniczno - Energetycznego Politechniki Wroclawskiej w projektach XFEL, ILC oraz CLICK

Jarosław Poliński
Maciej Chorowski

Spotkanie Polskiej Sieci Fizyki i Technologii Akceleratorów Liniowych Wysokich
Energii, Uniwersytet Warszawski 18.06.2010

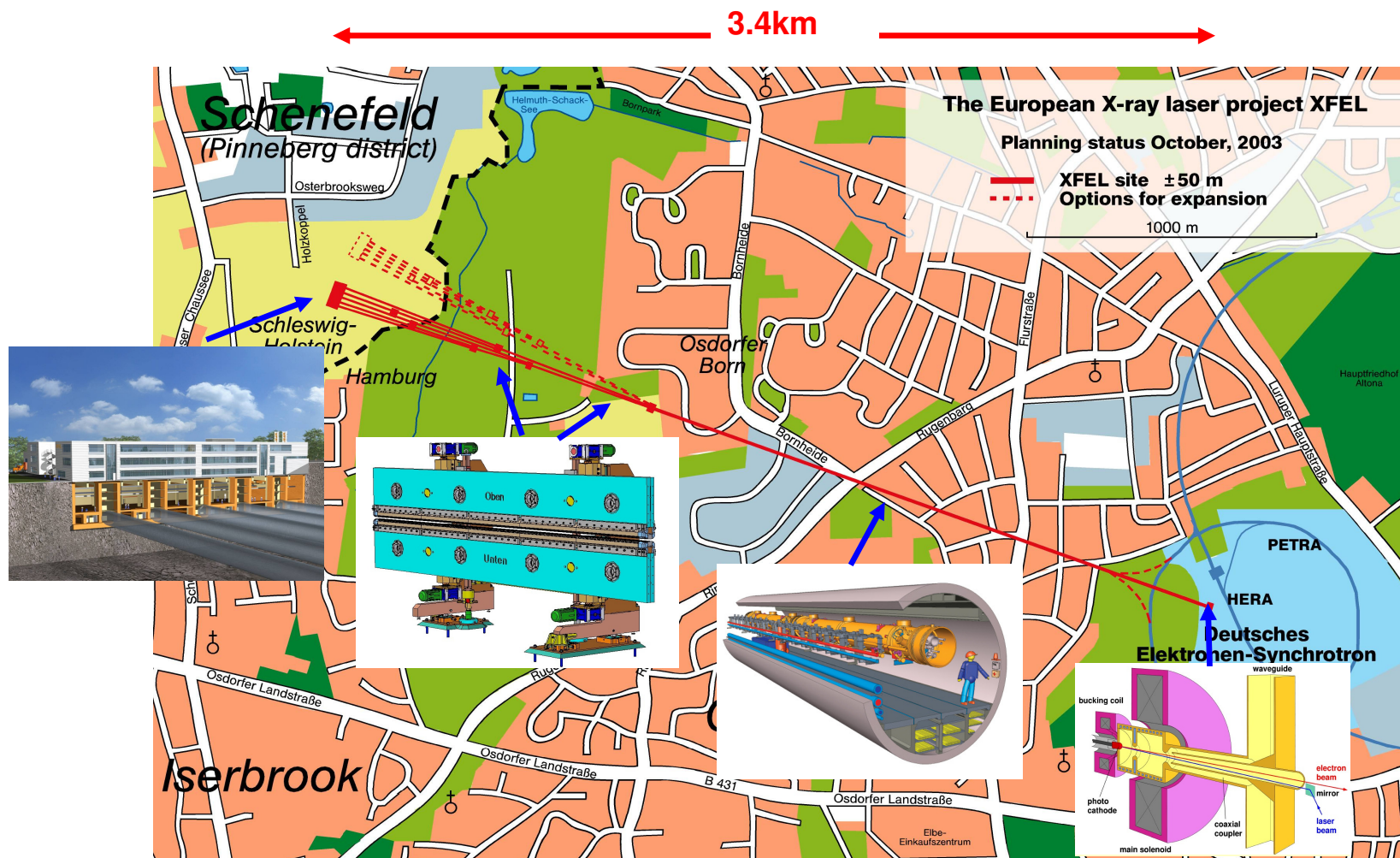

Plan wystąpienia

- The European X-Ray Free-Electron Laser - XFEL
  - Analiza bezpieczeństwa instalacji XFEL
  - Udział Wydziału M-E PWr w polskim wkładzie in-kind w projekt XFEL
- International Linear Collider- ILC
  - Analiza bezpieczeństwa instalacji ILC
- The Compact Linear Collider - CLIC
  - Koncepcja metody chłodzenia wnęk rezonansowych Main Beam

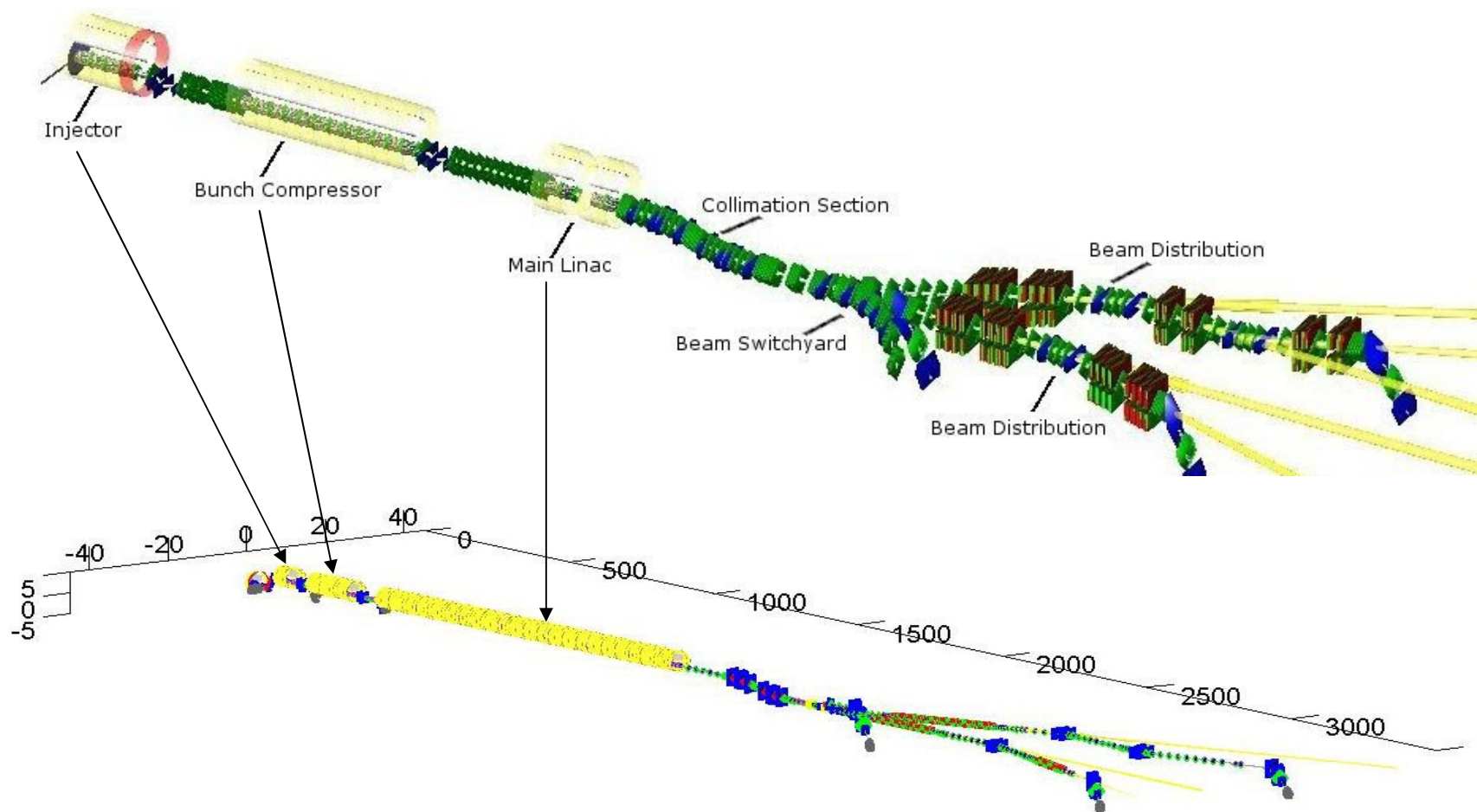
The European X-Ray Free-Electron Laser - XFEL

Analiza bezpieczeństwa instalacji XFEL

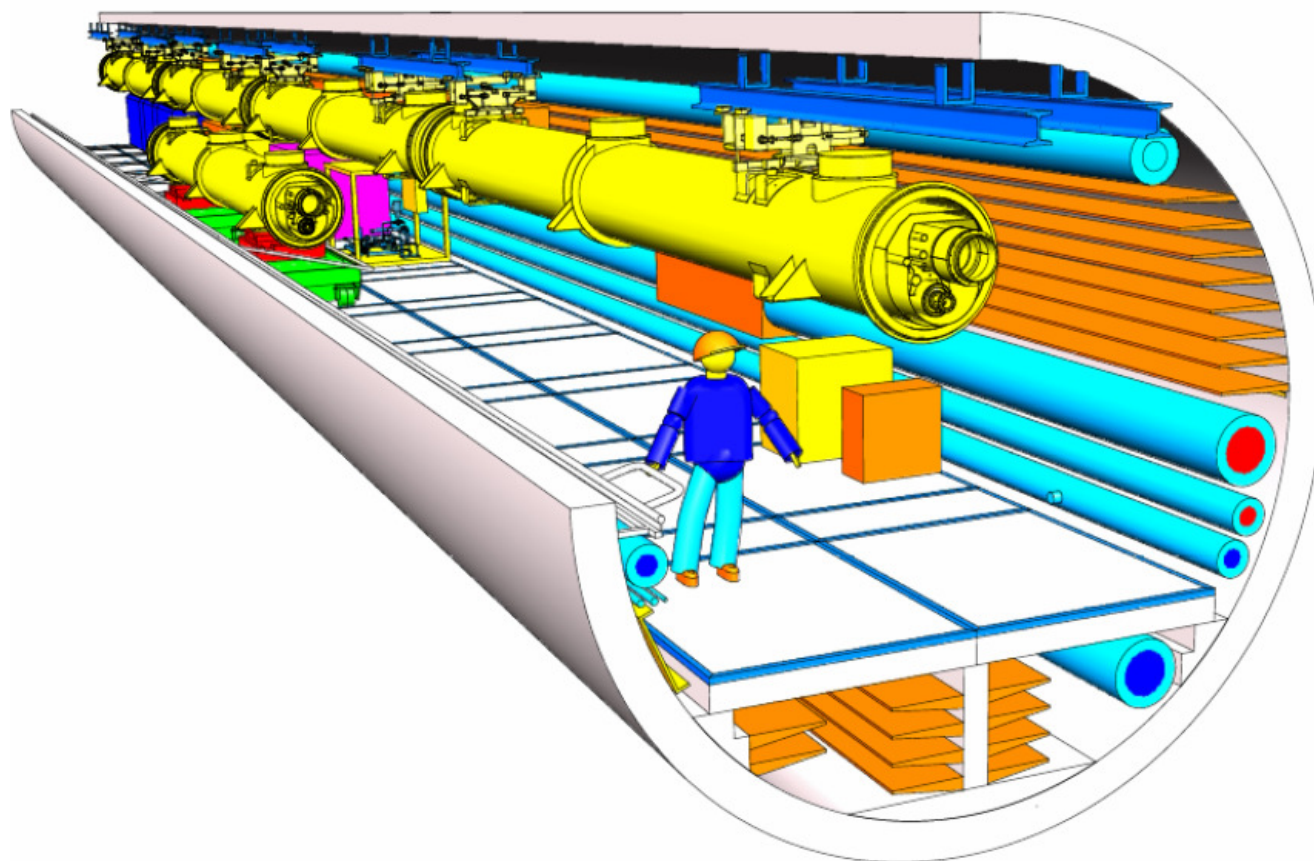
Schemat instalacji XFEL

Analiza bezpieczeństwa instalacji XFEL

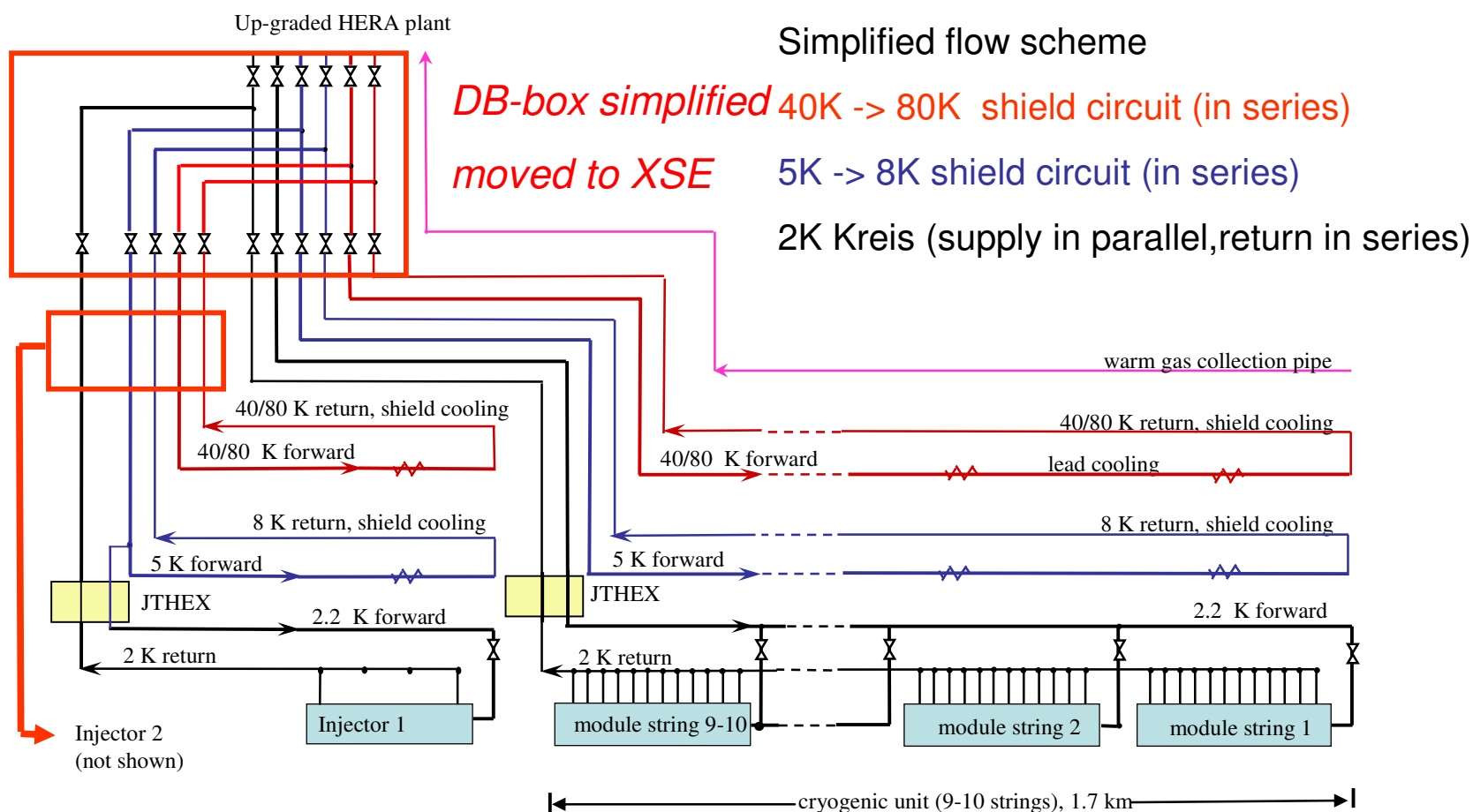
Tunel instalacji XFEL

Analiza bezpieczeństwa instalacji XFEL

Schemat kriogeniczny instalacji XFEL

Analiza bezpieczeństwa instalacji XFEL

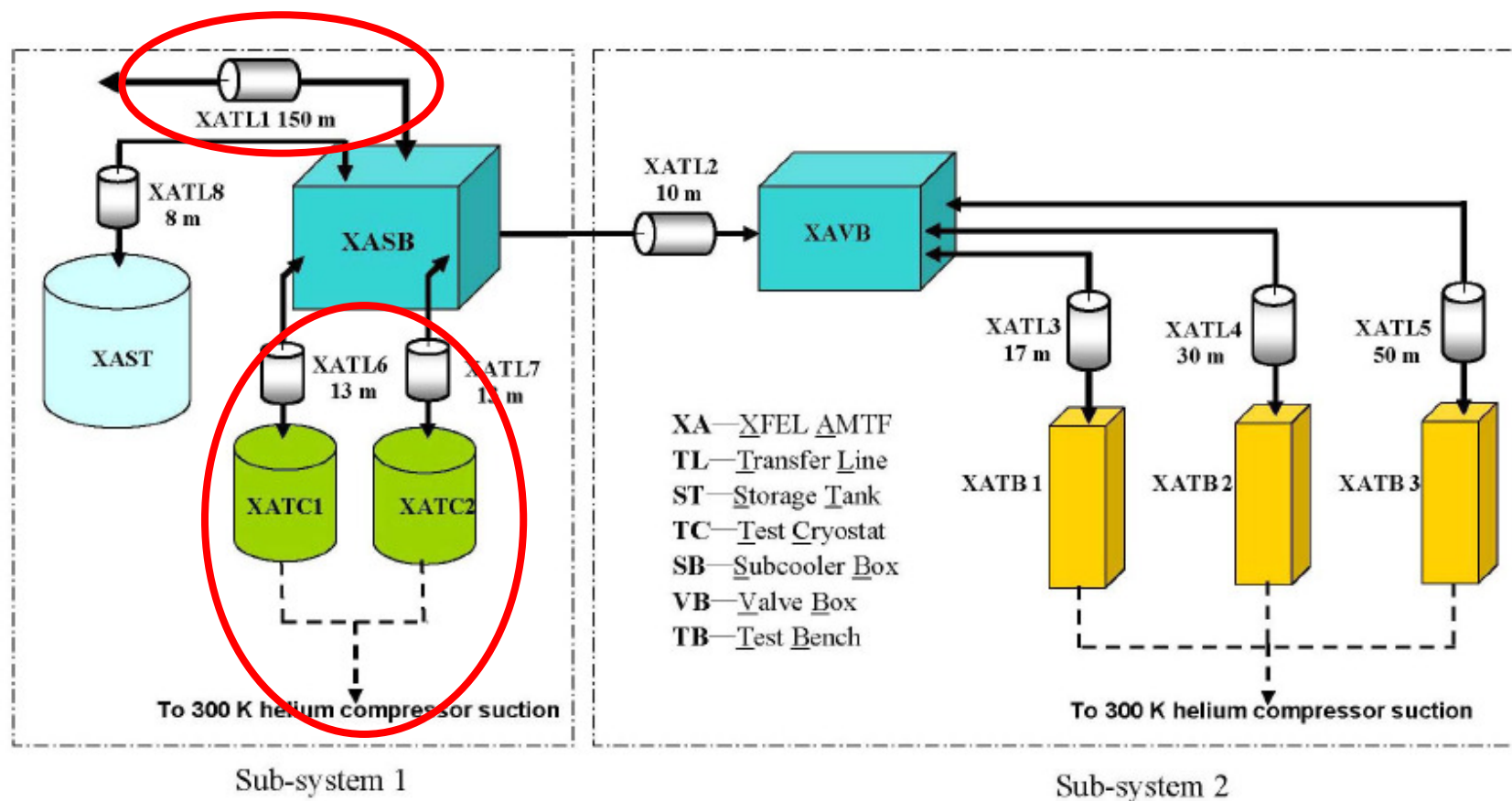
Zakres analizy:

- Identyfikacja najbardziej prawdopodobnej awarii (Maximum Credible Incident MCI) dla systemu kriogenicznego instalacji XFEL
- Wyznaczenie parametrów (strumień masowy, temperatura i ciśnienie) helu wyływającego z systemu kriogenicznego do tunelu instalacji XFEL
- Wyznaczenie zubożenia powietrza w tlen oraz zmiany ciśnienia w tunelu XFEL w przypadku MCI
- Wyznaczenie zmiany temperatury ścian tunelu i zawiesi instalacji XFEL

WME PWr in-kind w projekt XFEL

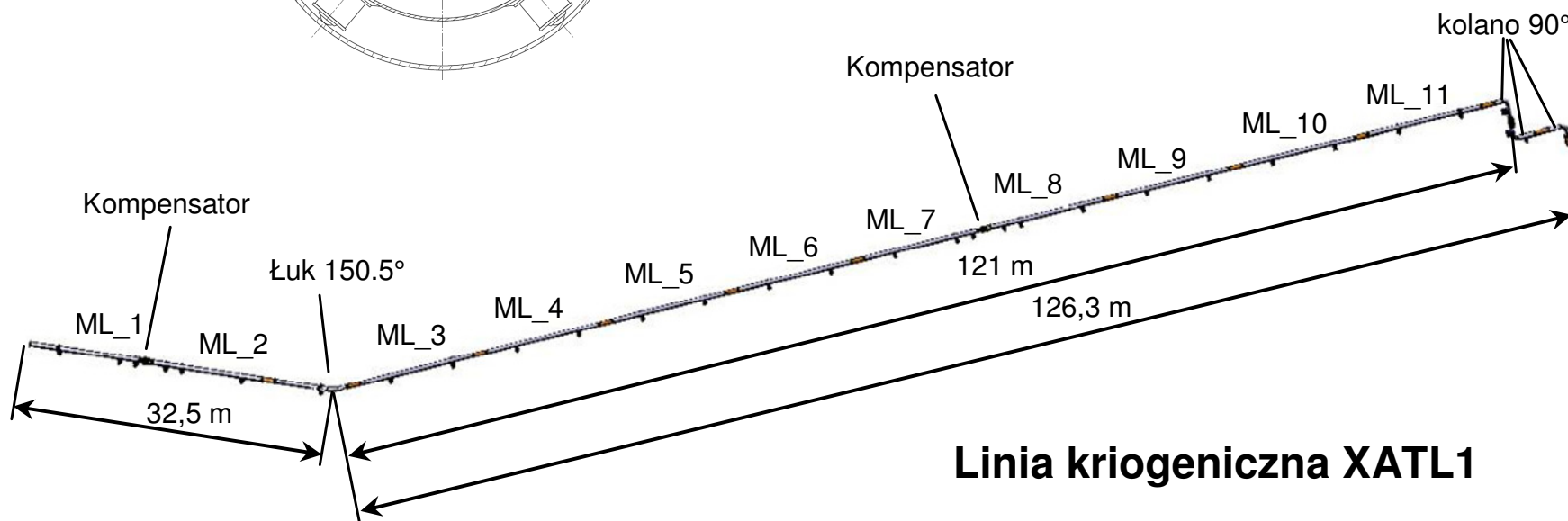
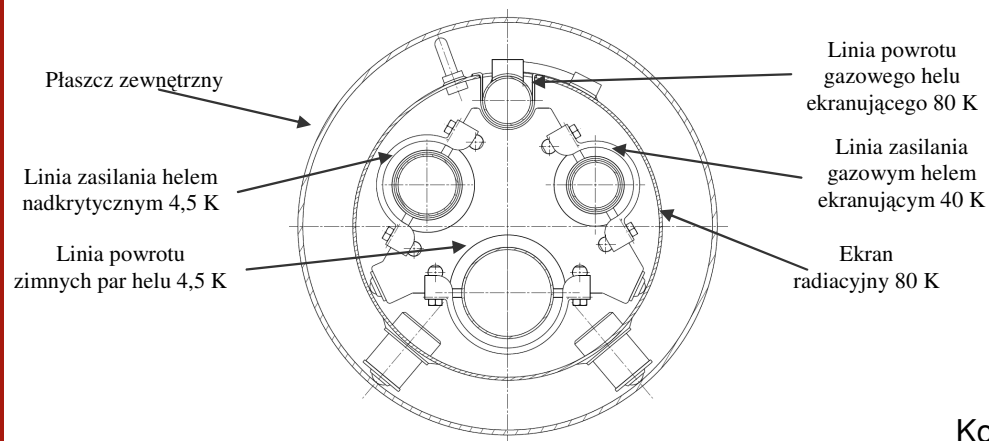
Schemat instalacji kriogenicznej hali testów wnek rezonansowych i modułów instalacji XFEL

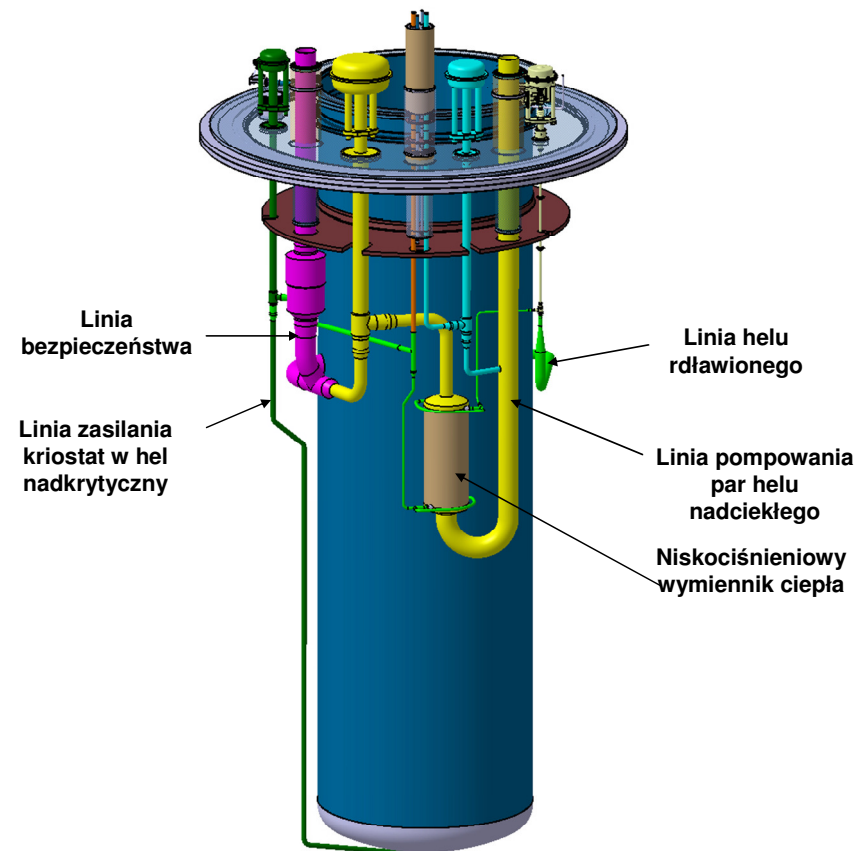
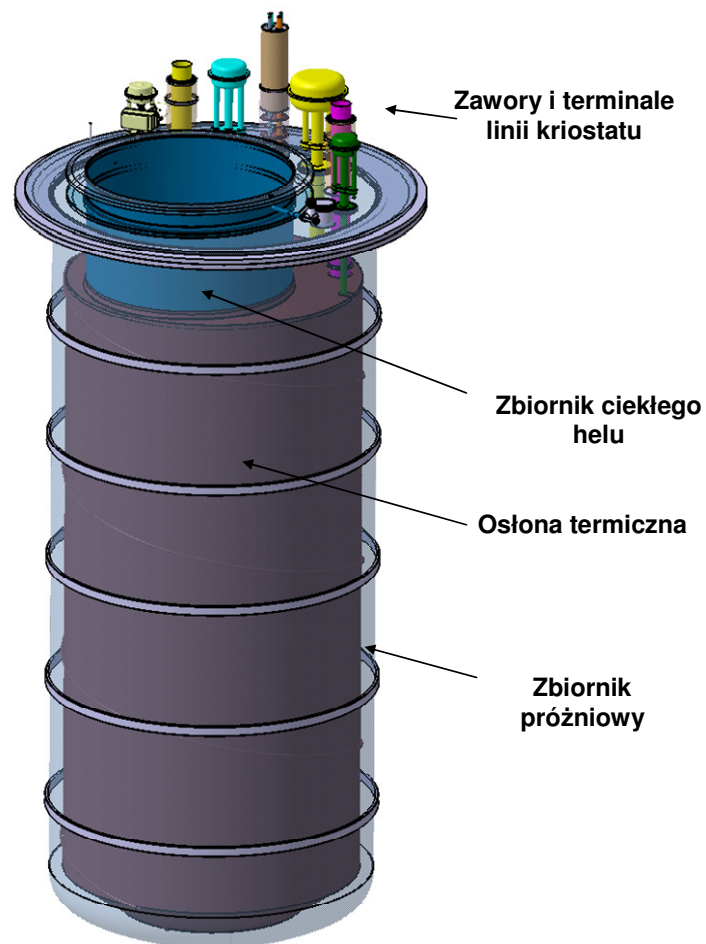
WME PWr in-kind w projekt XFEL

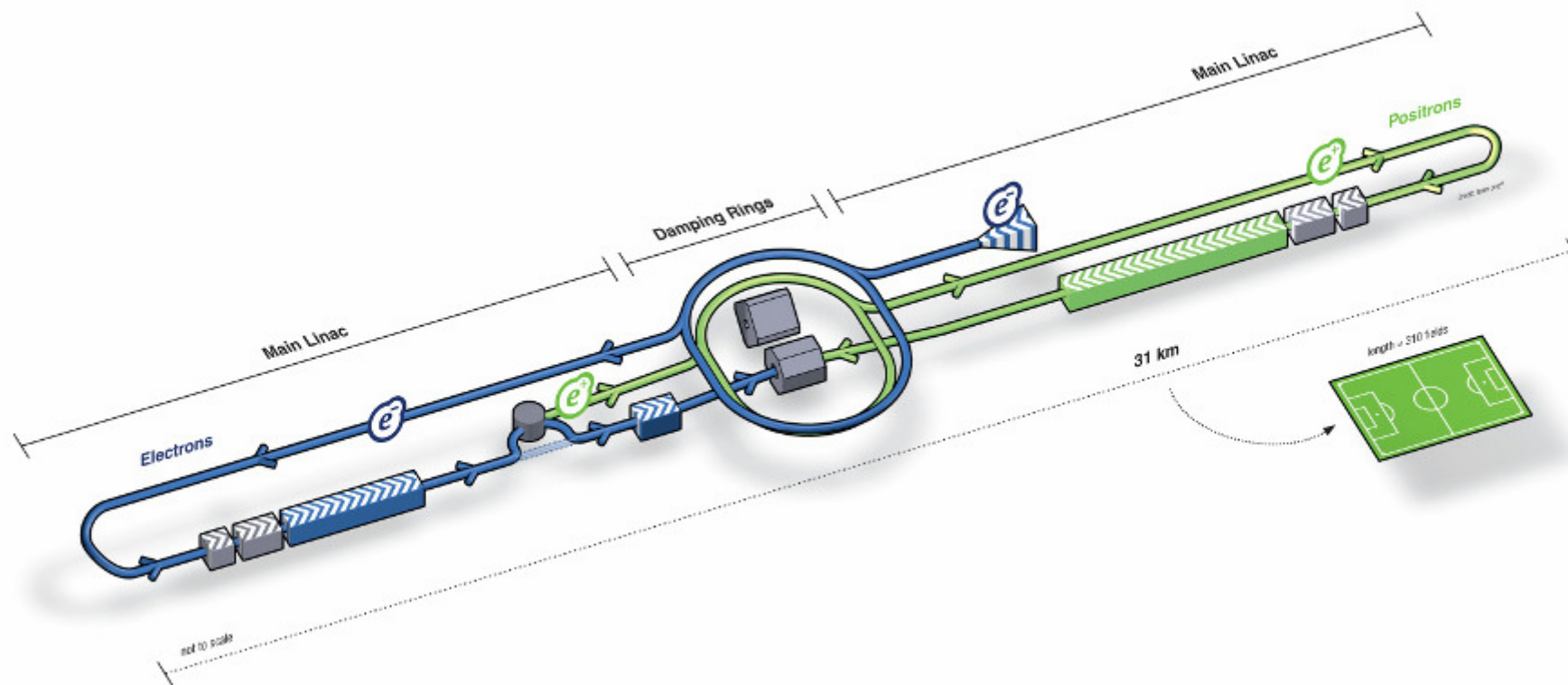
WME PWr in-kind w projekt XFEL

Kriostat do testowania wnęk rezonansowych XATC

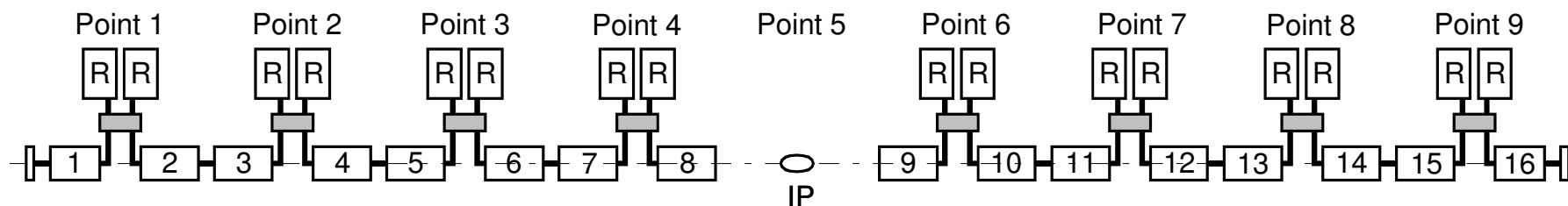

International Linear Collider- ILC

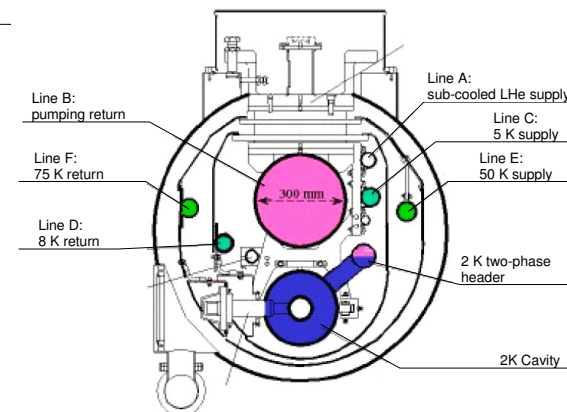
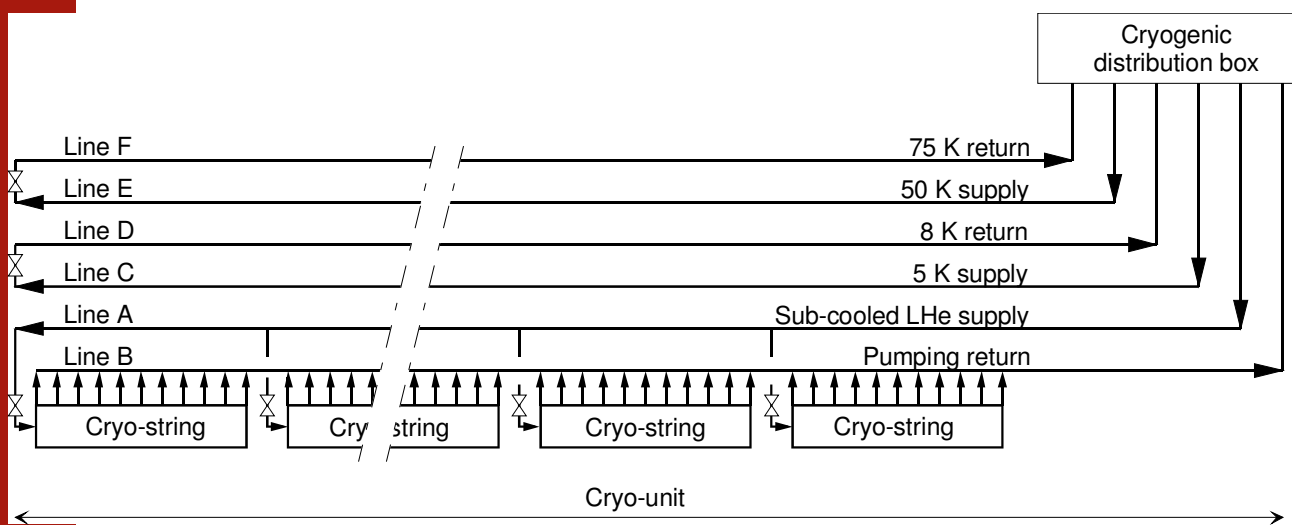

Schemat budowy akceleratora ILC i schemat kriogeniczny akceleratora

Final layout (1 TeV c.m.)

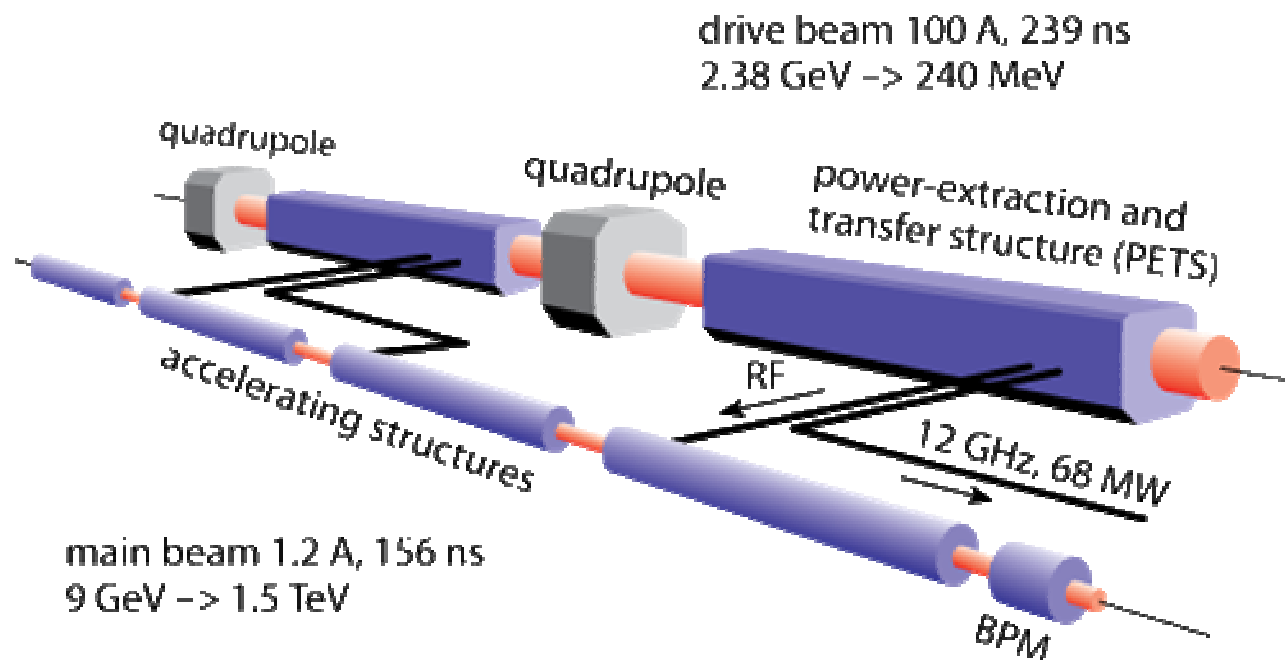
Analiza bezpieczeństwa instalacji ILC

Zakres analizy:

- Identyfikacja zdarzeń występujących po całkowitym pęknięciu rury wiązki (Beam Pipe)
- Wyznaczenie parametrów (strumień masowy, temperatura i ciśnienie) helu wyptywającego z systemu kriogenicznego do tunelu instalacji ILC

The Compact Linear Collider - CLIC

Chłodzenia wnęk rezonansowych Main Beam instalacji CLIC

Główne wyzwania techniczne:

- Precyzja wykonania wnęk rezonansowych - rząd nm.
- Margines różnicy temperatur wnęk na całej długości akceleratora - 1°C

Pierwsza koncepcja chłodzenia wodą

- Utrzymanie pożądanego marginesu temperatury wnęk wymaga intensywnego chłodzenia wody - duża prędkość przepływu wody
- Przepływająca woda może powodować drgania wnęk rezonansowych

Propozycja WME PWr

- Zastosowanie rur ciepła
- Zastosowanie chłodzenia wodą w stanie nasyconym - znajdującą się pod dużym ciśnieniem
  - eliminacja drgań wnęk rezonansowych
  - zapewnienie jednolitej temperatury wnęk rezonansowych

Dziękuję za uwagę